

МОЛІ – ШКІДНИКИ ЛІКАРСЬКИХ ТА ЇСТІВНИХ ГРИБІВ

Ненюмяца Н. Н.¹, Гершензон З. С.², Ужесвська С. П.¹

¹ Одеський національний університет ім. І.І.Мечникова
вул. Дворянська 2, Одеса, 65026, Україна
e-mail: grass_snake@ukr.net

² Інститут зоології НАН України, вул. Б. Хмельницького 15, Київ – 30; 01601; Україна
e-mail: zs.39@mail.ru

Гриби нараховують близько 100 тисяч видів. Базидіальні гриби дуже широко розповсюджені. Їм властиве велике різноманіття карпофорів за формою, консистенцією, характером і темпом розкладання, хімічним складом, що робить їх привабливими для багатьох видів комах. Саме хімічний склад карпофорів та ступінь їх розкладу обумовлює видоспецифічність, що впливає на склад шкідників. В останні роки широке застосування знайшло культивування їстівних грибів, у першу чергу глови, печериць та лікарських грибів. Суттєвою перешкодою цьому є комах-шкідники, що посягають та знищують врожай.

Метою нашого дослідження було вивчення основних шкідників (саме справжніх молів - Tineidae) грибів, що культивуються (глови - *Pleurotus ostreatus* Kunin, печериці - *Agaricus*) та лікарських грибів (шиїtake - *Lentinus edodes* (Berik.) Sins, ганодерми - *Ganoderma lucidum* (Leyuss) P. Kars, їдиного вуха - *Auricularia auricular-judae* (Fr.) Schroet) та шкідників

грибів, що зростають у природних біоценозах поблизу місць вирощування їстівних грибів (трутовика лускатого – *Polyporus squamosus* Huds.: Fr.). Багато видів справжніх молів за даними літератури зустрічаються на стовбурах дерев, трутових грибах, біля 40 видів пов'язані з грибами (www.kolumbus.fi/silvonen/micro/ti/tin.htm). Нами зареєстровано 4 види справжніх молів.

Nemapogon granella (Linnaeus, 1758) [*jyväkoji*] (= *granellus*) *cloacella* (Haworth, 1828) (= *cloacellus*) *wolffiella* Karsholt & Nielsen, 1976 (= *wolffiellus*) — пробкова (або ж зернова, амбарна, грибна) міль (на субстраті гливи – Одеса);

N. personellus (Pierce et Metcalfe, 1934); *N. variatella* (Clemens, 1859) [*viljakoji*] (= *variattellus*, *personellus*) – грибна, або житня міль найбільш поширена на всіх досліджених грибах біля Одеси та в межах міста, шкодить ганодермі та лускатому трутовику. Заселяє гриби (шійтаке, гливу, їдове вухо) при підсушуванні субстрату та карпофорів. Найбільшої шкоди завдає під час зберігання сухих грибів (ганодерма, шійтаке та ін.).

Archinemapogon yildizae Koçak, 1981 (= *laterellus* (Thunberg, 1794)) на лускатому трутовику (Одеса)

Platinea insectella (Fabricius, 1794) — несправжня хлібна міль завдає шкоди при вирощуванні ганодерми у В'стнамі.

Таким чином справжні молі завдають шкоди в грибарництві за порушенням технології вирощування грибів та під час зберігання сухих грибів.

Роботу виконано згідно проектів ДБ 421, ДБ 393 та М/64-2008

Науковий керівник – Ужєвська Світлана Пилипівна, к.б.н., доцент